

CONTROLUL CONCENTRĂRILOR ECONOMICE DIN UE - REZULTATE ȘI PROVOCĂRI ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII

Lucia IORDACHE¹

Rezumat

În contextul globalizării și al eforturilor statelor membre ale UE pentru a reveni la o creștere economică durabilă, controlul concentrărilor economice de către Comisia Europeană asigură dezvoltarea dinamică a companiilor, astfel încât acestea să își consolideze poziția și să devină mai competitive atât pe piața internă a UE, cât și pe piețele globale.

Unele concentrări pot, însă, afecta concurența, în detrimentul mediului de afaceri și al consumatorilor din UE, în special prin crearea sau întărirea unor poziții dominante pe piețele relevante. Obiectivul central al controlului concentrărilor, ca instrument important al politicii și legislației UE în domeniul concurenței, este prevenirea potențialelor efecte anticoncurențiale ale acestor tranzacții pe Piața internă a UE.

Acest articol prezintă principalele componente ale sistemului de control al concentrărilor la nivelul UE și implicațiile aplicării normelor în acest domeniu pentru valorificarea întregului potențial de creștere oferit de Piața internă a UE și pentru îndeplinirea Țintelor Strategiei Europa 2020.

Experiența de peste zece ani a Comisiei Europene a arătat că anumite aspecte ale controlului concentrărilor pot fi îmbunătățite, iar Cartea Albă publicată de Comisie în iulie 2014 prezintă măsurile considerate a fi necesare pentru creșterea eficacității procedurilor de control.

Cuvinte cheie: UE, controlul concentrărilor, fuziuni și achiziții, concurență, competitivitate, Piața internă a UE, globalizare

Clasificare JEL: D43, G32, G34, G38

¹ Doctor în economie, CSII, Institutul de Economie Mondială, Academia Română,
E-mail: iordache_lucia@yahoo.com.

1. Introducere

Aplicarea reglementărilor Uniunii Europene privind controlul concentrărilor economice² (fuziunilor și achizițiilor), care a fost inițiat în 1990, după adoptarea primului Regulament privind concentrările economice, reprezintă un domeniu dinamic ce contribuie la menținerea mediului concurențial normal și la consolidarea Pieței interne a Uniunii (în special în sectoare-cheie pentru realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020), la stimularea inovării și creșterii economice durabile în țările membre. Prin menținerea unor piețe deschise, consumatorii din UE pot să beneficieze de aspectele pozitive ale procesului de globalizare a economiei și, totodată, pot fi protejați de potențialele efecte negative ale acestui proces.

Obiectivul central al reglementării și aplicării controlului concentrărilor de către Comisia Europeană este acela de a permite realizarea tranzacțiilor cu „dimensiune comunitară”, care nu ridică probleme în domeniul concurenței, generând elementele de eficiență și economiile de scară necesare pentru ca noile entități economice create prin aceste tranzacții să aibă efecte pozitive asupra creșterii economiei UE și să poată concura pe piețele globale. Activitățile de fuziuni și achiziții la nivel național, dar și cele transnaționale, oferă oportunități relevante pentru economia europeană, deoarece contribuie la restructurarea industriei, scăderea prețurilor, creșterea productivității, inovării și competitivității companiilor europene, fiind totodată un vehicul pentru sporirea investițiilor în economia UE (Hunya, 2012).

Concentrările implică și unele riscuri legate de posibilele efecte negative asupra structurii concurențiale a piețelor în cauză, care pot să reducă competitivitatea tuturor operatorilor economici din aceste sectoare, prin reducerea stimulentei pentru creșterea eficienței și a inovării (Almunia, 2012). *Aplicarea de către Comisia Europeană a normelor privind controlul concentrărilor are scopul să prevină posibilitatea ca o concentrare să aibă efecte semnificative de distorsionare a concurenței pe Piața internă a UE, de exemplu prin crearea sau întărirea poziției dominante a entității rezultate din concentrare.* Spre deosebire de aplicarea legislației antitrust, care sancționează comportamentul anticoncurențial pe piață al unei companii dominante („abuz de poziție dominantă”), intervenția Comisiei în cazurile de concentrare notificate are un caracter preventiv: există obligația notificării operațiunilor de concentrare cu „dimensiune comunitară” către Comisie, înainte de punerea lor în aplicare, și posibilitatea ca, în cazul în care există potențiale efecte anticoncurențiale, aceste tranzacții să fie aprobate (cu impunerea unor condiții pentru eliminarea problemelor identificate) sau respinse, prevenind

² Noțiunea de „concentrare” include operațiunile care au ca rezultat modificări de durată asupra controlului întreprinderilor implicate și, prin urmare, asupra structurii pieței.

astfel apariția efectelor nefavorabile asupra prețurilor, inovării și creșterii economice.

Potrivit unor studii de specialitate, dereglementarea poate să genereze „valuri” de operațiuni de concentrare, de obicei corelate cu alte schimbări tehnologice și economice (Gaughan, 2007). Eliminarea obstacolelor în calea concurenței, prin liberalizarea unor sectoare importante pentru economia UE, a creat oportunități pentru intrarea pe piețe a unor noi firme, în mod independent sau prin fuziuni și achiziții.

Activitățile de fuziuni și achiziții au un caracter ciclic. Până în prezent au avut loc șase „valuri” mari de fuziuni și achiziții, începând cu cel al fuziunilor orizontale din ultimul deceniu al secolului al 19-lea, iar ultimul val s-a încheiat în 2007, odată cu declanșarea crizei financiare și economice (Kummer, Steger, 2008).

Începând din ultima parte a anilor '90, s-a înregistrat o tendință de creștere a complexității, mărimii și ariei geografice a operațiunilor de concentrare. Au început să fie realizate fuziuni foarte mari, cu dimensiuni internaționale, în multe sectoare, în condițiile în care companiile au dorit să se restructureze și să își consolideze pozițiile pe o piață globală.

2. Tendințe în evoluția fuziunilor și achizițiilor din cadrul UE, în perioada 2011 - 2013

Operațiunile de concentrare economică reprezintă un motor important al creșterii fluxurilor de ISD pe plan mondial (UNCTAD, 2012). Tendința de creștere înregistrată de valoarea fuziunilor și achizițiilor din țările dezvoltate și țările în tranziție în perioada 2010 – 2011 (+53% în 2011, la 526 miliarde de dolari), după șocul resimțit la începutul crizei, a fost determinată în special de creșterea numărului de „mega-tranzacții” (concentrări cu valoare de peste 3 miliarde de dolari), de la 44 în 2010 la 62 în 2011. În țările dezvoltate, astfel de mega-tranzacții au fost realizate în special în domeniile energiei și resurselor minerale.

Cea mai mare creștere a proiectelor de ISD pe plan mondial a fost înregistrată în 2011 în sectoarele produselor alimentare și produselor chimice. În industria alimentară, a băuturilor și produselor din tutun, care a fost cel mai puțin afectată de criza financiară și economică, corporațiile transnaționale au profitat de scăderea valorii de vânzare a activelor și de diminuarea concurenței pentru a-și întări poziția pe piață. De exemplu, în 2011, cea mai mare concentrare din această industrie a fost achiziționarea grupului Foster (Australia) de către compania SABMiller (Marea Britanie) – o tranzacție de 10,8 miliarde de dolari.

Potrivit datelor UNCTAD (2012), UE a înregistrat în 2011 o majorare substanțială a intrărilor de ISD, care a reflectat în principal marile achiziții și fuziuni transfrontaliere realizate de companii transnaționale din afara Uniunii, care au fost favorizate în principal de restructurarea, stabilizarea și raționalizarea

activităților companiilor, îmbunătățirea utilizării capitalului și reducerea costurilor. În ceea ce privește valoarea ieșirilor de ISD, UE se situa în 2011 pe poziția de lider, cu o pondere de aproape 50% din valoarea fluxurilor pe plan mondial.

Valoarea operațiunilor de concentrare transfrontaliere ale țărilor din UE a crescut în 2011 față de anul 2010 (Tabelul 1): de peste 5 ori la vânzări, la peste 100 miliarde de dolari (29% din valoarea vânzărilor pe ansamblul țărilor dezvoltate) și cu circa 70% la achiziții, la peste 150 miliarde de dolari (44%).

Valoarea fuziunilor și achizițiilor realizate în 2011 de mari corporații multinaționale din țările membre ale UE le plasau pe poziții de frunte în ierarhia mondială: de exemplu, Sanofi-Aventis SA (Franța) și BASF SE (Germania) în domeniul farmaceutic, GDF SUEZ SA (Franța), Total SA (Franța), Vattenfall AB (Marea Britanie) și BP PLC (Marea Britanie) în sectorul energiei, Telefonica SA (Spania) și Vodafone Group PLC (Marea Britanie) în sfera telecomunicațiilor, SABMiller PLC (Marea Britanie) în domeniul băuturilor, Unilever PLC (Olanda/Marea Britanie) în domeniile produselor alimentare și bunurilor de consum, Grupul Volkswagen (Germania) în sectorul producției de automobile, Deutsche Post AG (Germania) în domeniul serviciilor poștale (UNCTAD, 2012).

Cele mai semnificative trei mega-concentrări (cu o valoare a tranzacției ce depășește 3 miliarde de dolari) au fost realizate în 2011 de țări membre ale UE:

- International Power PLC (Marea Britanie), care operează în domeniul serviciilor de transport și distribuție a electricității a achiziționat activitățile de transport al gazelor naturale ale companiei GDF Suez Energy (Belgia); valoarea tranzacției a fost de 25,1 miliarde de dolari.

- VimpelCom Ltd. (Olanda), care operează în domeniul comunicațiilor radiotelefonice, a achiziționat compania Weather Investments Srl (Italia), care activa în domeniul comunicațiilor telefonice (exceptând radiotelefonica); valoarea tranzacției a fost de 22,4 miliarde de dolari.

- Sanofi-Aventis SA (Franța), din domeniul farmaceutic a achiziționat firma Genzyme Corp. (SUA) care opera în domeniul produselor biologice; valoarea tranzacției a fost de 21,2 miliarde de dolari.

În 2012, condițiile nefavorabile ale economiei mondiale au determinat o scădere semnificativă, în termeni valorici, a activităților de fuziuni și achiziții transfrontaliere din UE: de peste 9 ori la vânzări, la 10,9 miliarde de dolari și cu circa 50% la achiziții, la 79,6 miliarde de dolari.

Conform UNCTAD (2014), în 2013, fluxurile de ISD receptate de UE s-au situat la 246 miliarde de dolari (98% din totalul intrărilor în țările europene), Spania fiind principalul beneficiar. În același an, fluxurile de ISD generate s-au cifrat la 250 de miliarde de dolari (76% din totalul fluxurilor generate de țările europene), Germania fiind cel mai mare investitor din rândul statelor membre ale UE, dar fiind devansată în Europa de Elveția. Pentru 2013, UNCTAD nu oferă date comparabile pentru evoluția activităților de fuziuni și achiziții transfrontaliere din

UE, ci doar date privind ansamblul țărilor europene: valoarea vânzărilor s-a redus cu 24%, la circa 34 miliarde de dolari, dar valoarea achizițiilor a crescut cu aproape 20%, la peste 112 miliarde de dolari (Tabelul 1).

Tabelul 1: Evoluția valorii fuziunilor și achizițiilor transfrontaliere din UE în perioada 2011 – 2013, în context mondial și european (în miliarde de dolari)

Regiune/țări	Vânzări			Achiziții		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Total mondial	433,84	268,65	239,61	428,07	183,91	151,75
Țări dezvoltate	356,42	175,41	165,65	356,42	175,41	165,65
- țări europene	...	45,25	34,22	...	93,86	112,54
- UE	103,79	10,90	...	156,67	79,60	...

Surse: UNCTAD (2012, 2014).

3. Activitățile Comisiei Europene de control al fuziunilor și achizițiilor din UE

Activitatea Comisiei Europene în acest domeniu tot mai complex al politicii concurenței a fost, în general, considerată un succes și s-a înscris în direcțiile indicate de Consiliul European, de facilitare a acestui tip de operațiuni și orientare către o concurență mai intensă, impusă, în special, de cerințele globalizării.

Datele statistice publicate de Comisia Europeană (Tabelul 2) arată o tendință fermă de creștere a numărului de cazuri notificate în perioada 1990 – 2001, de la 11 la 335 cazuri, care a fost inversată în 2002 și 2003 (211 cazuri), fiind urmată de o creștere substanțială între 2004 și 2007, când s-a atins numărul record – 402 cazuri. După declanșarea crizei financiare și economice mondiale, numărul concentrărilor notificate a înregistrat o tendință accentuată de scădere (în 2009 cazurile notificate s-au redus la 259), reflectând influența directă a climatului economic asupra activităților de fuziuni și achiziții. La începutul crizei, o mare parte din tranzacțiile notificate au fost așa-numitele „fuziuni de criză”, ceea ce a contribuit la scăderea numărului de concentrări realizate în cadrul unei strategii de creștere pe termen lung. În perioada 2010-2011, numărul cazurilor notificate a crescut ușor (la 309), dar această tendință s-a inversat în următorii doi ani (283 de cazuri în 2012 și, respectiv, 277 de cazuri în 2013). În 2014, numărul tranzacțiilor notificate s-a majorat (303), pe fondul sporirii încrederii în relansarea graduală a economiei europene în perioada următoare. În opinia lui Carles Esteve Mosso (2014a), director general adjunct al Direcției pentru Fuziuni din cadrul Direcției Generale pentru Concurență (DG Competition), este posibil ca numărul mai mare de cazuri notificate în 2014 să indice începutul un nou val de fuziuni și achiziții în cadrul UE (al șaptelea).

Tabelul 2: Evoluția numărului de cazuri de concentrare notificate Comisiei Europene

	Total*	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015**
Cazuri notificate	5767	402	348	259	274	309	283	277	303	41
a. Interzicerea concentrării	24	1	0	0	0	1	1	2	0	0
b. Declararea concentrării compatibilă cu piața comună	5118	373	316	225	254	303	255	254	282	27
b.1. Compatibilă în baza procedurii simplificate	2383	238	190	143	143	191	171	166	206	22
b.2. Compatibilă cu angajamente	353	22	24	16	16	6	15	13	18	4

* Numărul total al concentrărilor notificate în perioada 21.9.1990 - 28.2.2015

** Până la 28 februarie 2015

Sursa: Tabel realizat de autor pe baza datelor statistice publicate de Comisia Europeană, disponibile la <http://ec.europa.eu/competition/mergers/statistics.pdf>.

4. Cadrul de reglementare a controlului fuziunilor și achizițiilor din UE – Regulamentul privind concentrările economice

În activitatea de control al fuziunilor și achizițiilor notificate de companiile din statele membre ale UE, experții Direcției pentru Fuziuni examinează fiecare caz de concentrare cu „dimensiune comunitară” în baza Regulamentului nr. 139/2004, denumit „Regulamentul privind concentrările economice” (Consiliul Uniunii Europene, 2004). Acesta a fost primul regulament european care a conferit Comisiei competență exclusivă în controlul marilor operațiuni de concentrare transfrontalieră din UE pentru a evalua efectele lor potențiale asupra concurenței pe piața comună.

Conform Regulamentului 139/2004, concentrările care au o dimensiune comunitară trebuie notificate Comisiei Europene înainte de punerea în aplicare și după încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau după preluarea pachetului de control (*principiul controlului ex ante*).

Concentrările economice sunt operațiuni care au ca rezultat modificări de durată asupra controlului firmelor implicate și, prin urmare, asupra structurii pieței. Modificarea de durată a controlului rezultă în urma:

i) fuzionării a două sau mai multe firme independente anterior sau părți ale unor firme;

ii) preluării, de către una sau mai multe persoane (care controlează deja cel puțin o firmă) sau de către una sau mai multe firme, a controlului direct sau

indirect asupra uneia sau mai multor alte firme, sau părți ale acestora, fie prin achiziționarea de titluri de valoare sau active, fie prin contract sau prin orice alte mijloace;

iii) creării unei societăți mixte care îndeplinește în mod durabil toate funcțiunile unei entități economice autonome.

Potrivit Regulamentului nr. 139/2004 [articolele 1(2) și 1(3)], o concentrare are „*dimensiune comunitară*” în cazul în care:

(1) cifra de afaceri totală realizată la nivel mondial de toate întreprinderile implicate depășește 5 miliarde de euro și cifra de afaceri totală realizată în cadrul UE de fiecare din cel puțin două întreprinderi implicate depășește 250 de milioane de euro.

(2) dacă pragurile precizate la punctul [1] nu sunt atinse, o concentrare are totuși dimensiune comunitară dacă:

a) în fiecare din cel puțin trei state membre, cifra totală de afaceri combinată realizată de toate întreprinderile implicate depășește 2,5 miliarde de euro;

b) cifra de afaceri combinată realizată în fiecare din cel puțin trei state membre, depășește 100 de milioane de euro;

c) în fiecare din cel puțin trei state membre care sunt incluse la litera (b), cifra totală de afaceri realizată de către fiecare din cel puțin două dintre întreprinderile implicate depășește 25 de milioane de euro;

d) cifra totală de afaceri realizată în Comunitate de către fiecare din cel puțin două dintre întreprinderile implicate depășește 100 de milioane de euro. cu excepția cazurilor în care fiecare dintre întreprinderile implicate realizează mai mult de două treimi din cifra sa totală de afaceri la nivel comunitar într-unul și același stat membru.

Având în vedere că recomandarea Comisiei privind definiția microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii, (JO L124/36 din 20.5.2003), definește întreprinderile mijlocii ca având o cifră de afaceri ce nu depășește 50 de milioane de euro sau un bilanț total egal sau mai mic de 43 de milioane de euro (precum și un anumit număr de angajați), este redusă probabilitatea ca vreo tranzacție realizată de IMM-uri să atingă pragurile stabilite de Regulamentul nr. 139/2004.

Experiența Comisiei a arătat că, în condițiile globalizării activităților economice și ale adâncirii integrării Pieței interne a UE, controlul concentrărilor economice se axează tot mai mult pe cazurile transfrontaliere, complexe, cu impact asupra economiei europene. Pe piețele cu structură de oligopol (de exemplu, cea a serviciilor de telefonie mobilă), concentrările pot să creeze obstacole semnificative în calea concurenței, chiar dacă aceste tranzacții nu conduc la dominanță sau efecte coordonate (Almunia, 2012).

Normele care reglementează *sistemul de alocare a cazurilor de concentrare* (transferarea competenței de examinare a cazurilor între Comisie și autoritățile naționale în domeniul concurenței) asigură funcționarea flexibilă și eficientă a acestui mecanism corectiv, în conformitate cu *principiul subsidiarității*, potrivit căruia fiecare caz este examinat de către autoritatea competentă cel mai bine plasată pentru efectuarea investigației, evitând astfel notificările multiple ale aceleiași concentrări. Un alt principiu important care stă la baza sistemului de alocare a cazurilor este cel al „*ghișeului unic*” („one-stop-shop”), potrivit căruia examinarea unui caz de concentrare revine unei autorități unice – fie Comisia, fie o autoritate națională. Acest principiu este esențial pentru menținerea unui nivel rezonabil al costurilor companiilor implicate în tranzacții transfrontaliere. Normele UE au obiectivul de a proteja în mod adecvat interesele concurențiale ale statelor membre și oferă companiilor implicate în fuziuni și achiziții siguranța juridică în ceea ce privește jurisdicția.

5. Condițiile de aprobare sau respingere de către Comisie a fuziunilor și achizițiilor

Potrivit legislației UE, Comisia Europeană *nu permite companiilor din țările membre să reducă sau să elimine concurența prin simpla achiziționare a unui concurent important pe piața relevantă*. În acest caz, nu ar mai exista o presiune suficientă din partea firmelor rivale și, ca urmare, compania rezultată din fuziune ar putea să abuzeze de poziția sa dominantă, prin creșterea prețurilor, restrângerea opțiunilor firmelor și consumatorilor din UE pentru bunuri și servicii sau diminuarea inovării. *Testul privind obstacolele semnificative în calea concurenței efective*, introdus de Regulamentul nr. 139/2004 [articolul 2 alineatele (2) și (3)], este principalul standard pentru evaluarea compatibilității concentrărilor cu piața comună și se bazează pe ideea că aceste obstacole apar în primul rând prin crearea sau consolidarea unei poziții dominante („*criteriul dominanței*”). Aplicarea acestui test fundamental în evaluarea efectelor operațiunilor de concentrare implică analize economice riguroase, în care sunt luate în considerare și elementele de eficiență.

Pentru a analiza posibila dominanță a companiei unice, care ar rezulta dintr-o fuziune, este necesar să fie luate în considerare atât efectele orizontale ale tranzacției, cât și efectele verticale și cele de tip conglomerat.

Legislația UE în domeniul concurenței se referă la două categorii de fuziuni: orizontale și neorizontale. Categoria fuziunilor neorizontale include fuziunile verticale și fuziunile conglomerat. În general, în cazul fuziunilor orizontale este mai probabil să apară efecte nefavorabile asupra concurenței decât la fuziunile verticale, în același mod în care acordurile orizontale sunt tratate mai strict decât cele verticale, în aplicarea legislației antitrust.

- *Fuziunile orizontale* implică companii de pe aceeași piață a produsului și la același nivel al procesului de producție sau distribuție. Astfel de fuziuni între companii care sunt concurenți reali sau potențiali, pot avea ca rezultat modificări directe ale nivelului de concentrare al unei industrii și ca urmare o creștere a puterii pe piață a noii companii rezultate din fuziune și majorări ale marjelor sale de profit. Problemele în domeniul concurenței create de fuziunile orizontale nu se limitează la dominanța pe piață (a unei singure firme sau dominanța colectivă), ci pot fi generate și de „efectele unilaterale” în situații de oligopol. Activitățile de control ale Comisiei se concentrează mai mult pe modul în care o fuziune poate să afecteze dinamica procesului concurențial pe piață și mai puțin pe aspectele structurale, cum sunt nivelurile de concentrare și cotele de piață.

- *Fuziunile cu efecte verticale (integrare verticală)* implică firme care operează la niveluri diferite ale pieței, cum ar fi achiziționarea unui furnizor de către un client (de exemplu un producător de oțel achiziționează un furnizor de minereu de fier). *În mod obișnuit, principalul risc al integrării verticale pentru concurență este închiderea pieței pentru terți (prin restricțiile impuse distribuitorilor unor produse).* Un exemplu de integrare verticală cu efecte anticoncurențiale este cel în care o companie din avalul pieței achiziționează o companie din amonte care are putere de monopol în ceea ce privește o materie primă importantă sau un alt input. Ca urmare, concurenții companiei care a făcut achiziția nu vor mai putea să obțină materia primă respectivă sau o vor obține în condiții discriminatorii, astfel încât nu vor mai putea concura eficient pe piață.

- *Fuziunile conglomerat* implică companii de pe piețe diferite (care nu concurează pe piața vreunui produs și între care nu există integrare verticală), dar ale căror activități sunt complementare sau sunt legate în alt mod (de exemplu, achiziționarea unei companii producătoare de spume de ras de către o companie producătoare de aparate de ras). Analiza efectelor acestei categorii de fuziuni este cea mai complexă, deoarece, prin natura lor, implică activități pe piețe diverse și este dificil de evaluat modul în care ele influențează procesul de concentrare sau generează restrângeri verticale. Pot fi evidențiate efectele acestor fuziuni pe ansamblul economiei prin modificările în ceea ce privește concentrarea agregată și pot fi identificate efectele specifice asupra prețurilor și/sau producției.

În majoritatea cazurilor de concentrare investigate, Comisia a analizat efectele anticoncurențiale care ar putea rezulta în urma concentrării a două firme care operează pe aceeași piață fără a exista vreo coordonare cu alți concurenți („efecte necoordonate”). În cazuri mai rare, Comisia a inițiat o investigație pentru a stabili dacă o concentrare ar atrage după sine creșterea riscului de coordonare între entitatea rezultată în urma concentrării și alte firme („efecte coordonate”) sau dacă o concentrare în care sunt implicate firme active pe piețe între care există legături verticale sau legături strânse ar conduce la închiderea pieței pentru concurenți („efecte verticale”, respectiv „efecte de conglomerat”).

Deciziile Comisiei în cazurile de concentrare se bazează pe investigații detaliate în cazurile complexe, o bună înțelegere a strategiilor companiilor, ținând seama, totodată, de impactul mai larg pe care o concentrare economică poate să îl aibă pe piețele relevante și pe ansamblul economiei UE. În special, *deciziile se bazează pe o analiză economică riguroasă, care este esențială pentru stabilirea echilibrului între potențialele efecte anticoncurențiale și elementele de eficiență la care pot să conducă aceste tranzacții.* Potrivit Comisiei, cotele de piață ridicate nu sunt întotdeauna problematice într-un caz de concentrare, după cum, în cazul contrar, uneori chiar cote de piață moderate pot să afecteze concurența. Practic, potențialele efecte anticoncurențiale ale unei fuziuni depind de condițiile existente pe piața pe care are loc tranzacția. Comisia analizează atent, în toate cazurile de concentrare, impactul potențial asupra prețurilor și alți parametri, cum sunt calitatea produselor și serviciilor, opțiunile consumatorilor și inovarea, precum și efectele de stimulare a concurenței și elementele de eficiență ce pot fi generate de o tranzacție notificată.

După cum arată studiile de caz, Comisia analizează riguros argumentele companiilor implicate în fuziune referitoare la îmbunătățirea eficienței, dar respinge întotdeauna astfel de argumente, în situația în care beneficiile sunt menținute ca profituri private, în loc să fie transferate în economie sub forma prețurilor mai mici sau a inovării.

Dacă sunt identificate posibile efecte de distorsionare semnificativă a concurenței pe piață, în special prin crearea sau întărirea poziției dominante a entității rezultate din operațiunea de concentrare, iar firmele implicate în fuziune nu propun măsuri adecvate care să asigure soluționarea efectivă și durabilă a problemelor potențiale în domeniul concurenței, Comisia interzice tranzacția, pentru a proteja firmele și consumatorii de posibilele efecte nefavorabile.

În cazul în care firmele care propun fuziunea se angajează să aplice măsuri adecvate pentru a corecta posibilele efecte de distorsionare a concurenței (de exemplu, să vândă o parte din afacerile lor combinate, active, acțiuni sau să licențieze tehnologia unei alte firme concurente care operează pe piața respectivă), Comisia autorizează fuziunea, *cu condiții*, și va monitoriza modul în care companiile își îndeplinesc angajamentele, intervenind dacă este necesar.

Cea mai mare parte a concentrărilor care fac obiectul unei investigații a Comisiei nu sunt problematice din punctul de vedere al concurenței (datorită cotei mai limitate de piață a companiilor implicate, nu sunt susceptibile să ridice obstacole semnificative în calea concurenței) și sunt *aprobată fără condiții* în urma primei etape a investigației. În mai puțin de 5% din cazurile investigate este inițiată o a doua etapă – aprofundată – a investigației, pe baza problemelor identificate inițial în prima etapă. În circa 5-8% din toate concentrările notificate, Comisia constată că ar exista motive de îngrijorare privind faptul că respectiva concentrare poate afecta concurența efectivă pe piață. Aceste probleme sunt, în cele mai multe

cazuri, eliminate prin soluțiile oferite de părți (fie în prima, fie în a doua etapă a investigației).

6. Studii de caz relevante pentru aplicarea normelor privind controlul concentrărilor economice în sectoare-cheie ale economiei UE

Potrivit Comisiei Europene, practica arată că relația între liberalizare și concurență evidențiază un paradox: liberalizarea nu înseamnă, în mod necesar, că forțele pieței pot opera liber; pentru a asigura menținerea concurenței pe piețele liberalizate, este deseori necesar un anumit grad de intervenție publică și un tip de reglementare ce poate avea un impact important asupra evaluării cazurilor de concentrare din aceste sectoare.

Serviciile financiare se înscriu în numărul redus de industrii care sunt în prezent integrate global. Aceste servicii au înregistrat schimbări radicale ca urmare a introducerii tehnologiilor digitale, iar băncile și firmele financiare ocupă prima poziție în ceea ce privește complexitatea activităților. Importanța crucială a sectorului serviciilor financiare impune Comisiei să acorde o atenție deosebită implicațiilor pe care concentrările le au asupra indicatorilor privind aceste piețe, tehnologiei de comercializare și a altor elemente indispensabile pentru ca piețele financiare să funcționeze, în continuare, în condiții concurențiale și în favoarea consumatorilor.

Un exemplu pentru analiza riguroasă a Comisiei în cazuri de concentrare din sectorul serviciilor financiare este fuziunea propusă, în februarie 2011, de principalii doi operatori bursieri *Deutsche Börse* (operatorul Bursei de Valori din Frankfurt și al Eurex – cea mai mare piață pentru contracte futures din Europa) și NYSE Euronext. În acest caz, Comisia a făcut o analiză economică sofisticată, pentru a determina efectele potențiale pe piețele europene ale anumitor instrumente financiare derivate tranzacționate la bursă. Comisia a avut în vedere efectele de blocare a intrării pe piață a firmelor concurente, de scădere a inovării în ceea ce privește produsele și tehnologia de comercializare, precum și de reducere a flexibilității pentru utilizatorii acestor produse financiare.

În pofida intereselor foarte mari legate de această fuziune, la baza deciziei finale a Comisiei a stat doar obligația de a garanta buna funcționare a acestor piețe și de a proteja intereselor utilizatorilor de servicii financiare. Ca urmare, *prin decizia din 1 februarie 2012³, Comisia Europeană a interzis fuziunea propusă, declarând-o incompatibilă cu piața comună.* Achiziționarea NYSE Euronext de către Deutsche Börse – tranzacție evaluată la 7,3 miliarde de dolari – ar fi condus la apariția celui mai mare operator bursier din lume, ce ar fi acoperit peste 90% din

³ Case T-175/12 – Deutsche Börse v Commission.

piața derivatelor și 30% din tranzacțiile cu acțiuni din cadrul UE, această poziție dominantă afectând semnificativ concurența pe platformele europene de tranzacționarea a produselor derivate și de clearing. Fuziunea între cei doi operatori bursieri, care erau concurenți pe piețele relevante prin bursele lor de produse derivate (Eurex și, respectiv, Liffe), ar fi eliminat cea mai apropiată sursă de concurență potențială. De asemenea, elementele de eficiență care ar fi rezultat din fuziunea propusă nu au fost considerate suficiente pentru a depăși efectele negative generate de poziția de cvasimonopol pe care ar fi obținut-o entitatea creată prin fuziune. Concentrarea ar fi determinat crearea unei structuri verticale unice, realizând tranzacționarea și compensarea a mai mult de 90% din tranzacțiile mondiale de instrumente financiare derivate europene tranzacționate la bursă.

Comisia a considerat că măsurile corective propuse de cele două companii pentru a elimina posibilele efecte anticoncurențiale identificate pe piețele relevante au fost insuficiente. Deutsche Börse a formulat o acțiune în fața Curții de Justiție a UE pentru a solicita anularea deciziei Comisiei. Hotărârea Curții, din 9 martie 2015, a susținut decizia Comisiei, precizând că fuziunea între Deutsche Börse și NYSE Euronext ar fi avut efecte negative importante asupra utilizatorilor de derivate financiare din întreaga lume și asupra economiei UE, pe ansamblu, iar Comisia are rolul să mențină piețele financiare deschise și concurențiale.

La rândul său, sectorul telecomunicațiilor se caracterizează prin complexitatea interacțiunilor strategice între companii și prin dificultatea intrării pe piață a altor firme concurente, iar această realitate a pieței impune ca, în cazurile de concentrare examinate de Comisie în acest sector, să fie necesară o analiză tehnică și economică sofisticată.

În ultimii ani, în contextul intensificării procesului de consolidare din sectorul telecomunicațiilor, Comisia a examinat cazuri de concentrare a unor mari companii multinaționale, asigurând că aceste tranzacții nu vor conduce la creșterea prețurilor, scăderea calității serviciilor și un nivel mai redus al inovării. Potrivit Comisiei Europene [(CE), 2014a], existența unei autorități de reglementare naționale în fiecare țară membră a UE, care are responsabilitatea de a aloca operatorilor spectrul de frecvențe și de a adopta reglementările specifice, arată că nu există încă o piață unică a telecomunicațiilor, iar examinarea unor cazuri de concentrare se bazează pe analiza piețelor naționale, pe care concurează operatorii implicați.

Prin deciziile din 15 aprilie și respectiv 20 septembrie 2013, Comisia a autorizat două concentrări importante, declarându-le compatibile cu piața comună: achiziționarea de către *Liberty Global*, cel mai mare operator de cablu din Europa, a societății *Virgin Media*⁴ – cel mai mare operator de cablu din Marea Britanie

⁴ Case M.6880 – Liberty Global/Virgin Media, 15.04.2013.

(pentru suma de 17,2 miliarde de euro) și achiziționarea de către *Vodafone*, din Marea Britanie, a celui mai mare operator de cablu din Germania, *Kabel Deutschland*⁵ (pentru suma de 8 miliarde de euro).

În cursul anului 2013, au fost deschise investigații, în baza Regulamentului nr. 139/2004, privind tranzacțiile prin care urma să fie consolidată poziția pe piață a unor importanți operatori de rețele de telefonie mobilă din Germania și Irlanda. La 2 iulie 2014, Comisia a aprobat, cu condiții, achiziționarea de către *Telefónica* a activității de comunicații mobile a companiei KPN (E-Plus)⁶. Prin această tranzacție, a fost creată cea mai mare rețea de telefonie mobilă din Germania, iar numărul principalilor operatori a fost redus de la patru la trei, pe următoarele două locuri plasându-se Deutsche Telekom și Vodafone. În mod similar, la 28 mai 2014, a fost aprobată, cu condiții, achiziționarea companiei *Telefónica* de către *Hutchison 3G*, tranzacție care a redus la trei numărul operatorilor din Irlanda (Hutchinson - 40% cota de piață, Vodafone - 40%, Eircom – 20%)⁷.

Comisia a aprobat realizarea acestor tranzacții prin care s-a redus numărul principalilor operatori pe piețe naționale de telefonie mobilă, care aveau deja un grad ridicat de concentrare și pe care există bariere la intrarea pe piață, considerând că acestea nu vor conduce, în mod automat, la diminuarea concurenței, în detrimentul consumatorilor, deoarece condițiile impuse pentru fiecare tranzacție au scopul să crească capacitatea și stimulentele operatorilor rămași pentru a concura viguros pe piață (European Commission, 2014).

7. Provocările pentru aplicarea politicii și legislației UE privind controlul concentrărilor economice, în contextul globalizării

Rolul aplicării instrumentelor politicii concurenței este abordat de Comisia Europeană în cadrul sferei mai largi de acțiune a autorităților UE în vederea asigurării mediului favorabil pentru menținerea piețelor concurențiale, stimularea inovării și creșterii economice în țările membre. Comisia a identificat două provocări majore care au un impact semnificativ asupra activităților de control al respectării legislației în domeniul concurenței: ritmul rapid al schimbărilor tehnologice, în special în unele industrii, și integrarea sporită a producției și a lanțurilor de distribuție la scară globală. În aceste condiții, Comisia trebuie să răspundă eficient evoluției dinamice a piețelor și să asigure că apariția unor firme gigant sau a unor mari grupuri de firme nu va conduce la dominația acestora pe piețele relevante, blocând astfel intrarea firmelor concurente.

Tendința de creștere a numărului fuziunilor transnaționale cu dimensiune comunitară în cadrul UE a fost stimulată de măsurile de liberalizare a unor sectoare

⁵ Case M.6990 – Vodafone/Kabel Deutschland, 20.09.2013.

⁶ Case M.7018, Telefónica Deutschland/E-Plus, 2 July 2014.

⁷ Case M.6992, Hutchison 3G UK/Telefónica Ireland, 28 May 2014.

importante pentru economia europeană, cum sunt telecomunicațiile, transporturile, energia și serviciile financiare. În abordarea Comisiei Europene, această evoluție este pozitivă, deoarece fuziunile transfrontaliere tind să aibă efecte mai favorabile asupra concurenței decât fuziunile între companii naționale dintr-un anumit sector și este mai probabil ca astfel de fuziuni să aibă ca rezultat crearea unor grupuri europene puternice, capabile să concureze cu succes pe piețele globale. Experiența Comisiei arată că, în general, fuziunile transnaționale au fost realizate fără intervenții nejustificate ale guvernelor naționale. Totuși, într-un număr mic de cazuri, larg mediatizate, guvernele sau autoritățile naționale din unele țări membre ale UE au intervenit în mod direct sau indirect pentru a împiedica sau a face mai dificilă preluarea unor companii industriale importante de către companii străine, promovând însă fuziunile între companii naționale.

În ultimii zece ani de aplicare eficientă a Regulamentului nr. 139/2004, a sporit convergența între evaluarea concentrărilor la nivel european și național, în corelație cu procesul de creștere a integrării piețelor din UE. În aceste condiții, Comisia Europeană a putut să își concentreze tot mai mult activitățile de control pe *cazurile de concentrare transfrontalieră*: în 2013, aceste cazuri reprezentau 85% din numărul total de cazuri notificate, comparativ cu 74% în 2004. Ca urmare, a crescut complexitatea investigațiilor și dificultatea analizei economice în cazurile de concentrare examinate.

Stimularea inovării și creșterea competitivității sunt obiective prioritare ale politicii UE privind controlul fuziunilor și achizițiilor. În condițiile în care procesul de globalizare forțează agenții economici și autoritățile publice să găsească noi modalități de a asigura creșterea economică și competitivitatea, pentru a face față concurențelor pe piața globală, controlul concentrărilor economice oferă Comisiei posibilitatea de a identifica mai bine provocările cu care se confruntă și obiectivele pe care trebuie să le îndeplinească. Aplicarea eficientă a controlului concentrărilor la nivelul UE răspunde cerințelor privind contribuția politicii în domeniul concurenței la creșterea economică și la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020, formulate în concluziile studiului din 2013 al Parlamentului European „Concurența joacă un rol crucial în promovarea productivității și a inovării ca motoare ale creșterii economice. Aceasta înseamnă că politica în domeniul concurenței, care intensifică concurența, va stimula creșterea economică” (CE, 2014c).

Stimularea inovării, care este un obiectiv central al politicii concurenței, în general, reprezintă o provocare specifică pentru controlul fuziunilor și achizițiilor, deoarece este mai dificil de anticipat posibila evoluție a piețelor în industriile dinamice. Dificultatea sporită a analizei în cazurile de concentrare este determinată de necesitatea de a identifica atât potențialul unei tranzacții de a crea elementele de eficiență și inovare, cât și potențialul de a conduce la blocarea intrării firmelor concurente pe piață și la o putere excesivă pe piața relevantă a noii firme rezultate

din operațiunea de concentrare. Unele achiziții pot să permită dezvoltarea noilor tehnologii, iar altele pot să elimine concurența între tehnologii rivale și să determine întărirea poziției dominante pe piață a unei firme.

În contextul dificultăților generate de criza financiară și economică mondială, liderii unor mari companii din țările UE au cerut Comisiei Europene să flexibilizeze controlul fuziunilor și achizițiilor, cu scopul de a permite „campionilor” naționali sau europeni să crească, să își întărească poziția pe piață, cu argumentul că trebuie să concureze într-o economie globalizată. Comisia a precizat că politica UE în domeniul concurenței – inclusiv controlul concentrărilor – nu are scopul să împiedice apariția unor campioni europeni dinamici și competitivi ci, dimpotrivă, reprezintă un instrument eficient pentru autoritățile publice în vederea creării celor mai bune condiții posibil pentru ca firmele să opereze într-un mediu concurențial normal și economia să se relanseze. În opinia fostului comisar european pentru politica în domeniul concurenței, Joaquín Almunia (2012), nu sunt justificate presiunile pentru flexibilizarea controlului concentrărilor în favoarea creării „campionilor europeni”, având în vedere datele oferite de revista Forbes, care prezintă lista celor mai mari corporații pe plan mondial, iar în topul principalelor 100 de corporații se află 30 de companii din SUA și 27 de companii din UE.

În aplicarea instrumentelor de control al concentrărilor economice, abordarea Comisiei este în favoarea apariției unor companii mari, competitive pe plan european și mondial, cu condiția să nu creeze obstacole semnificative în procesul concurențial pe piața internă a UE, iar această abordare este ilustrată de numărul redus de cazuri în care a fost interzisă operațiunea de concentrare. Potrivit datelor statistice (vezi Tabelul 1), din septembrie 1990 și până la 28 februarie 2015, Comisia a emis doar 24 decizii de interzicere în cazurile de concentrare notificate. În cursul a zece ani de aplicare a Regulamentului nr. 139/2004 (până în august 2014), au fost interzise doar 6 fuziuni, iar 172 de fuziuni au fost aprobate cu condiții, fiind impuse măsuri corective care să elimine potențialele efecte anticoncurențiale (ponderea acestor cazuri în numărul total de concentrări notificate este de circa 6%). *Comisia are în vedere, pe de-o parte, echilibrul între crearea condițiilor favorabile pentru restructurarea anumitor industrii și creșterea companiilor din țările UE la dimensiuni care să le permită confruntarea cu concurenții globali și, pe de altă parte, protejarea concurenței și a bunăstării consumatorilor.*

Fuziunile și achizițiile sunt o componentă importantă a unei economii cu fundamente economice solide și sunt numeroase decizii ale Comisiei Europene privind aprobarea unor tranzacții prin care au fost creați „campioni” europeni și globali, dar procesul de restructurare a companiilor europene nu trebuie să conducă la apariția unor bariere la intrarea pe piețe sau la reducerea stimulentei pentru inovare. Potrivit lui Carles Esteve Mosso (2014b), director general adjunct al Direcției pentru Fuziuni din cadrul DG Competition, multe companii care pot fi considerate „campioni europeni” sunt rezultatul unor fuziuni aprobate de Comisie:

de exemplu Grupul EADS (redenumit Grupul Airbus), unele dintre cele mai mari companii aeriene din cadrul UE (cum sunt BA/Iberia sau AF/KLM) și conglomerate din sectorul energiei (Total/ELF sau GDF/Suez) sau grupuri farmaceutice de top (Sanofi/Aventis).

Potrivit Comisiei Europene, protejarea unor companii din țările membre prin blocarea achiziționării acestora în special de către companii din afara UE nu le face mai competitive și poate fi în final periculoasă pentru economia Uniunii, cel puțin din două motive: poate conduce la reducerea fluxurilor de investiții străine directe către UE, iar Comisia nu ar mai avea justificarea „morală” de a apăra dreptul companiilor din țările membre care doresc să își extindă afacerile în afara UE.

8. Propunerile Comisiei Europene pentru creșterea eficacității controlului concentrărilor economice la nivelul UE

Practica în controlul concentrărilor la nivelul UE a evoluat de la adoptarea de către Comisia Europeană a Regulamentului nr. 139/2004. În prezent, examinarea cazurilor complexe de concentrare implică analize calitative și cantitative sofisticate. Procesul decizional al Comisiei a fost îmbunătățit substanțial ca rezultat al utilizării sporite a analizelor economice, dar volumul de date analizate în astfel de cazuri poate fi foarte mare, în funcție de segmentele de piață vizate, variind de la câteva mii la câteva milioane. De asemenea, deciziile Comisiei trebuie să fie bine fundamentate, verificabile și să reziste la testul făcut de Curtea de Justiție a UE.

Având în vedere numărul mare al operațiunilor de concentrare care nu ridică probleme în domeniul concurenței, Comisia Europeană a ajuns la concluzia că este importantă menținerea la un nivel cât mai scăzut posibil a costurilor administrative implicate de examinarea acestor cazuri, prin măsuri de simplificare a procedurilor de control, care să creeze beneficii pentru mediul de afaceri și să Comisiei să își concentreze resursele pe examinarea cazurilor de concentrare mai problematice. Ca urmare, Comisia a adoptat, la 5 decembrie 2013, pachetul de măsuri privind *„inițiativa de simplificare în materie de concentrări economice”*, care a inclus în principal *modificarea Regulamentului de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului privind controlul concentrărilor economice* (CE, 2013a). Potrivit Comisiei, aceste măsuri, care fac procedurile de control mai simple și mai rapide și reduc povara administrativă și birocrația, vor avea ca rezultat creșterea substanțială a numărului de cazuri de concentrare gestionate în cadrul procedurii simplificate (datele statistice indicau o pondere de 66% a cazurilor aprobate prin această procedură în numărul total de cazuri examinate până în octombrie 2014). Inițiativa de simplificare este un exemplu concret al angajamentului Comisiei față de îndeplinirea obiectivelor Programului privind o reglementare adecvată și

funcțională (REFIT) (CE, 2013b), prin care se dorește promovarea creșterii economice și a competitivității, prin reducerea sarcinii de reglementare asupra firmelor și a cetățenilor din UE.

După evaluarea atentă a rezultatelor în cei zece ani de aplicare a Regulamentului nr. 139/2004, Comisia Europeană a ajuns la concluzia că poate fi îmbunătățit în continuare controlul concentrărilor la nivelul UE. Ca urmare, Comisia a publicat, la 9 iulie 2014, Cartea Albă (CE, 2014b) în care a lansat pentru consultare publică propunerile de amendare a Regulamentului nr. 139/2004.

Comisia evaluează în acest document modul cum a fost aplicat testul de fond privind existența unui „obstacol semnificativ în calea concurenței efective” – criteriu relevant pentru examinarea concentrărilor economice – și prezintă modalitățile în care ar putea fi stimulate în continuare convergența și cooperarea dintre Comisie și autoritățile naționale în domeniul concurenței, precum și dintre statele membre.

Comisia prezintă propuneri de modificări specifice, vizând creșterea eficacității controlului concentrărilor economice în UE. În special, se propune *extinderea competențelor Comisiei pentru a include examinarea efectelor potențial anticoncurențiale ale dobândirii de participații minoritare de control* (operațiuni care pot să aibă drept consecințe înțelegeri ilegale și activități de cartel), cu ajutorul unui sistem bazat pe transparență, cu țintă precisă și neinvaziv. În examinarea unor astfel de cazuri, normele antitrust și cele privind controlul concentrărilor pot fi complementare.

Propunerile Comisiei vizează și împărțirea adecvată a responsabilităților în domeniul controlului concentrărilor economice, în special prin creșterea eficienței și a eficacității procedurilor de transfer al cazurilor de la statele membre către Comisie și invers, astfel încât să fie respectat în mai mare măsură principiul „ghișeului unic”.

9. Concluzii

În cei peste zece ani de aplicare, Regulamentul privind concentrările economice (Regulamentului nr. 139/2004) s-a dovedit a fi un instrument eficient, care a contribuit semnificativ la integrarea și funcționarea pieței interne a UE, prin menținerea piețelor deschise și concurențiale în cursul procesului de consolidare din anumite industrii, sprijinind astfel dezvoltarea companiilor europene în vederea creșterii competitivității lor pe piața internă a UE și pe piețele internaționale.

Activitățile de control ale Comisiei Europene în cazurile de fuziuni și achiziții cu „dimensiune comunitară” au asigurat că nicio piață din cadrul UE nu atinge un grad excesiv de concentrare, care să genereze efecte de perturbare a concurenței pe piața internă a UE, care ar fi prejudiciat firmele și consumatorii.

Aplicarea eficientă a normelor UE privind controlul concentrărilor economice a devenit un obiectiv și mai important în contextul crizei financiare și economice, când a fost necesar ca Piața unică să rămână deschisă și concurențială, pentru a oferi un cadru favorabil afacerilor, în vederea relansării creșterii economice și îndeplinirii obiectivelor Strategiei Europa 2020.

În contextul globalizării tot mai accentuate a activităților economice și creșterii integrării pieței interne, Comisia Europeană și-a concentrat tot mai mult activitățile de control pe concentrările transfrontaliere, cu „dimensiune comunitară”, care reprezintă cea mai mare parte din numărul total de cazuri de concentrare notificate și a căror creștere a fost stimulată de măsurile de liberalizare a unor sectoare importante pentru economia europeană (telecomunicațiile, transporturile, energia și serviciile financiare). Ca urmare, a crescut complexitatea investigațiilor și dificultatea analizei economice, care este esențială pentru stabilirea echilibrului între potențialele efecte anticoncurențiale și elementele de eficiență la care pot să conducă aceste tranzacții.

Comisia Europeană a răspuns eficient evoluției dinamice a piețelor și a autorizat numeroase fuziuni și achiziții care au avut ca rezultat apariția unor „campioni” europeni, mari firme sau grupuri de firme, capabile să concureze cu succes pe piețele globale, asigurând însă că procesul de restructurare a anumitor industrii din cadrul UE nu creează obstacole semnificative în domeniul concurenței pe piața internă a UE, care să blocheze intrarea firmelor concurente, să afecteze consumatorii (prin creșterea prețurilor, restrângerea opțiunilor, scăderea calității produselor și serviciilor) sau să reducă stimulentele pentru inovare.

După evaluarea rezultatelor aplicării Regulamentului nr.139/2004, pentru prevenirea efectelor anticoncurențiale ale fuziunilor și achizițiilor pe piața internă a UE, Comisia Europeană a ajuns la concluzia că poate fi îmbunătățit în continuare procesul decizional, în special prin simplificarea procedurilor de control și prin măsuri de creștere a convergenței și cooperării dintre Comisie și autoritățile competente din statele membre. Comisia Europeană a prezentat în Cartea Albă, publicată în iulie 2014, propunerile pentru amendarea Regulamentului nr.139/2004, în vederea creșterii eficacității sistemului de control al concentrărilor economice la nivelul UE.

Bibliografie

- Almunia, J. (2012). *Merger review: Past evolution and future prospects*, Conference on Competition Policy, Law and Economics, Cernobbio (Italy), 2 November 2012. Disponibil la:
http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-12-773_en.htm.
- Comisia Europeană (CE). (2013a). *Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1269/2013 al Comisiei din 5 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 802/2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului privind*

- controlul concentrărilor economice între întreprinderi.* (OJ L 336, 14.12.2013). Disponibil la:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32013R1269>.
- CE. (2013b). *Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Programul de reglementare adecvată și funcțională (REFIT): rezultate și etapele ulterioare*, Bruxelles, 2.10.2013. Disponibil la:
http://ec.europa.eu/smart-regulation/docs/20131002-refit-annex_en.pdf.
- CE. (2014a). *Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor -Raport privind politica în domeniul concurenței 2013*, Bruxelles, 6.5.2014. Disponibil la:
http://ec.europa.eu/competition/publications/annual_report/2013/part1_ro.pdf.
- CE. (2014b). *CARTE ALBĂ. Către un control mai eficace al concentrărilor economice în UE*, Bruxelles, 9.7.2014. Disponibil la: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0449&from=EN>.
- CE. (2014c). *Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Raport privind politica în domeniul concurenței 2013*, Bruxelles, 6.5.2014. Disponibil la:
http://ec.europa.eu/competition/publications/annual_report/2013/part1_ro.pdf.
- Consiliul Uniunii Europene. (2004). *Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi* [Regulamentul (CE) privind concentrările economice], OJ L 24, 29.01.2004. Disponibil la:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32004R0139>.
- European Commission. (2014). *Competition Merger Brief 1/2014*, November. Disponibil la:
<http://ec.europa.eu/competition/publications/cmb/2014/CMB2014-01.pdf>
- European Parliament. (2013). *The Contribution of Competition Policy to Growth and the EU 2020 Strategy – Study*, July 2013. Disponibil la:
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/492479/IPO_L-ECON_ET%282013%29492479_EN.pdf.
- Gaughan, P. A. (2007). *Mergers, Acquisitions, and Corporate Restructurings* [Fourth Edition], New Jersey, 2007. Disponibil la:
<http://www.books.mec.biz/tmp/books/GBLT467T1OVL1V5PIM22.pdf>.
- Hunya, G. (2012). *The Role of Multinational Companies in International Business Integration*, wiiw Research Report, No. 384, Vienna, November 2012. Disponibil la: <http://wiiw.ac.at/the-role-of-multinational-companies-in-international-business-integration-p-2704.html>.
- Kummer, C., Steger, U. (2008). *Why Merger and Acquisition (M&A) Waves Reoccur: the Vicious Circle from Pressure to Failure*, Strategic Management Review 2(1): 44–63. Disponibil la:
https://www.imd.org/research/publications/upload/Steger_Kummer_WP_2007_1.pdf.
- Mosso, C. E. (2014a). *Mergers and the Regulatory Environment*, Fordham Conference on Antitrust Law and Policy, New York, 11 September 2014. Disponibil la:
http://ec.europa.eu/competition/speeches/text/sp2014_03_en.pdf.

Mosso, C. E. (2014b). *EU Merger Control: The Big Picture*, Sixth Annual GCR Conference, Brussels, 12 November 2014. Disponibil la:

http://ec.europa.eu/competition/speeches/text/sp2014_06_en.pdf.

UNCTAD. (2014). *World Investment Report 2014: Investing in the SDGs: An Action Plan*, United Nations, New York and Geneva, 2014. Disponibil la:

<http://unctad.org/en/pages/PublicationWebflyer.aspx?publicationid=937>.

UNCTAD. (2012). *World Investment Report 2012: Towards a New Generation of Investment Policies*, United Nations, New York and Geneva, 2012. Disponibil la:

<http://unctad.org/en/pages/PublicationWebflyer.aspx?publicationid=171>.